

Information om

Tvärvillkorskontroll

Länsstyrelsen ansvarar för offentlig kontroll enligt djurskydds-, livsmedels- och foderlagstiftningen. Vid kontrollen används checklistor som är nationella. Om det uppmärksammas brister hos dig kan denna brist även vara en brist enligt tvärvillkoren. Tvärvillkoren är vissa regler som du måste följa för att få full utbetalning av dina jordbrukarstöd. De flesta tvärvillkoren är inga nya regler, utan de finns i svensk lagstiftning eller EU:s lagstiftning sedan tidigare. Alla lantbrukare i EU måste följa tvärvillkor.

Kontroll av tvärvillkor kan ske när din verksamhet är uttagen för fullständig tvärvillkorskontroll eller i samband med en djurskyddskontroll.

Om brister uppmärksammas i din djurhållning kan de antingen vara:

- Brist enligt svensk lagstiftning och samtidigt en tvärvillkorsbrist.
- Brist enligt svensk lagstiftning men inte en tvärvillkorsbrist.

Beroende av ovanstående kan Länsstyrelsen komma vidta olika åtgärder.

Fullständig tvärvillkorskontroll

Vid en fullständig tvärvillkorskontroll går Länsstyrelsen igenom hela din verksamhet. De områden som omfattas av en fullständig tvärvillkorskontroll är grundvatten, fågel/habitat, avloppsslam, gödsel och grön mark, växtskyddsmedel, vissa skötselkrav, djurskydd, livsmedel, foder, hormoner, anmälan och förebyggande av TSE-sjukdomar hos djur, anmälan av blåtunga och vissa andra djursjukdomar.

Varje år uttas mellan 1-2 % av företagen i länet för en fullständig tvärvillkorskontroll. Om ditt företag är uttagen till en fullständig tvärvillkorskontroll kan det innebära att du kan få mer än en kontroll av Länsstyrelsens personal. Vi försöker samordna kontrollerna av de olika områdena i största möjligaste mån.

Det är du som har sökt jordbrukarstödet som har ansvar för att tvärvillkoren under hela kalenderåret följs i din jordbruksverksamhet och på all din jordbruksmark. Det gäller även om arbetsuppgifterna utförs av någon annan.

Tänk på det här för att undvika de vanligaste felen!

- ✓ *Följ reglerna för hur du ska sköta dina djur och hur du ska utforma dina djurstallar.*
- ✓ *Kom ihåg att rapportera händelser som gäller dina nötkreatur till CDB inom 7 dagar.*
- ✓ *Följ reglerna för djurmärkning och se till att beställa ersättningsbrickor direkt när du märker att ditt djur tappat en bricka.*
- ✓ *Se till att varje år hålla din åker fri från sly och igenväxning.*
- ✓ *Se till att varje år hålla efter sly och igenväxning på din betesmark och slätteräng. Betesmarken ska betas, slätterängen ska slå och skörden ska föras bort.*

Brist som rör tvärvillkoren

Djurskydd samt foder, livsmedel, gödsel och grön mark

Vid kontroll har brist uppmärksamats som är en tvärvillkorsbrist. I kontrollresultat från djurskyddskontroll finns dessa brister markerade i rutan TV. För övriga kontroller bifogas den checklista som använts.

Bedömning av allvar, omfattning och varaktighet för bristen finns i slutet av dokumenten. Denna bedömning påverkar ett ev. avdrag på stödbeloppet.

Handläggning på Länsstyrelsen

- Efter kontroll skickas kontrollresultat samt kontrollrapport till dig. Då har du möjlighet att lämna synpunkter på bedömningen. Hur du gör framgår av skrivelsen, *Underrättelse inför beslut om avdrag på stöd* som även skickas till dig.
- Om du skickat in synpunkter kontrollerar handläggaren om något har missuppfattats och om bedömningen ska ändras.
- Kontrollresultatet lämnas därefter till en handläggare av jordbruksstöd.
- Resultatet av alla kontroller på ditt jordbruksföretag under ett kalenderår summeras innan beslut om ett eventuellt stödavdrag. Detta kan innebära att du får beslut om eventuellt stödavdrag långt senare än när kontrollen gjordes.
- Beslut om stödavdrag skickas till dig.
- Du har möjlighet att överklaga beslut om stödavdrag till Jordbruksverket.

Förklaring till olika begrepp

Allvar: Hur allvarlig en överträdelse är beror på vilka konsekvenser den kan få. En överträdelses allvar bedöms framför allt mot bakgrund av hur stora följder överträdelsen har fått, eller med stor sannolikhet riskerar att få, med hänsyn till syftet med kravet. Bedömning gör utan hänsyn till omfattning och varaktighet.

Omfattning: Överträdelsens omfattning innebär någon form av kvantitativ bedömning, till exempel antal djur som berörs.

Varaktighet: Hur varaktig den är beror på hur länge följderna av överträdelsen har varat, eller vilka möjligheter som finns att åtgärda följderna på ett rimligt sätt.

Mindre överträdelse: En överträdelse som med hänsyn till dess allvar, omfattning och varaktighet är så liten att ingen minskning av lantbrukarens stödbelopp bör ske. Överträdelser som innebär en direkt risk för människors och djurs hälsa får inte betraktas som mindre överträdelse. Mindre överträdelser ska dokumenteras och följas upp av Länsstyrelsen.

Avsiktlighet: Används vid mycket allvarliga överträdelser som har skett trots att man haft full vetskap om bestämmelserna.

Bedömningsvägledning vid tvärvillkorsbrister

Djurskyddsbrist (avseende annan brist än dokumentation)

	Mindre överträdelse	1	2	3
Allvar	Bristen bedöms ha påverkat eller riskerar att påverka djuret/djuren i ingen eller mycket liten utsträckning	Bristen bedöms ha påverkat eller riskerar att påverka djuret/djuren i liten utsträckning	Bristen bedöms ha påverkat eller riskerar att påverka djuret/djuren i måttlig utsträckning	Bristen bedöms ha påverkat eller riskerar att påverka djuret/djuren i stor utsträckning
Omfattning	Om allvaret bedöms som mindre bör även omfattningen bedömas som mindre	Bristen berör mindre än ca 10 % av djuren i besättningen	Bristen berör ca 10 % - 50 % av djuren i besättningen	Bristen berör mer än ca 50 % av djuren i besättningen
Varaktighet	Om allvaret bedöms som mindre bör även varaktigheten bedömas som mindre	Bristen bedöms ha påverkat djur negativt högst ca en månad	Bristen bedöms ha påverkat djur negativt mellan en månad och ca 6 månader	Bristen bedöms ha påverkat djur negativt mer än 6 månader

Brist enligt svensk lagstiftning

Om Länsstyrelsen ser att du inte har följt en svensk bestämmelse, som ställer högre krav på dig än motsvarande EU-bestämmelse, är det ändå enligt EU-nivån du bedöms när det gäller tvärvillkoren. Det kan innebära att du måste åtgärda vissa brister för att nå upp till de svenska kraven, men att du ändå slipper avdrag på stöden.

Om bristen är en tvärvillkorsbrist så kan du både få avdrag på stöden samt att Länsstyrelsen ställer krav på att du ska åtgärda bristen för att följa de svenska reglerna.

Beroende på vilken typ av brist det är kan Länsstyrelsen vidta olika åtgärder för att de svenska kraven ska uppnås.

- Bristen påpekas i kontrollrapport. Uppföljning att bristen har åtgärdats sker vid nästa kontroll.
- Länsstyrelsen beslutar om föreläggande eller förbud enligt 26 § djurskyddslagen för att komma till rätta med bristen. Sådant beslut kan förenas med vite. Innan beslut fattas får du möjlighet att yttra dig över de handlingar som är till grund för beslutet.
- Vid allvarlig brist kan det bli aktuellt med omhändertagande av djur enligt 31 § eller 32 § djurskyddslagen. Beroende på hur brådskande det är kan beslut fattas utan att du fått möjlighet att yttra dig.
- Vid allvarlig brist kan det även bli aktuellt med prövning om förbud att ha hand om djur enligt 29 § djurskyddslagen. Innan beslut fattas får du möjlighet att yttra dig över de handlingar som är till grund för beslutet.

Mer information

Ytterligare information finns på www.jordbruksverket.se eller på www.lansstyrelsen.se/vasterbotten.

Vilka tvärvillkor som gäller för just ditt företag tar du enkelt reda på med hjälp av e-tjänsten Miljöhusesyn. Miljöhusesyn är framtagen av LRF i samarbete med Jordbruksverket och andra berörda myndigheter. Det kostar inget att använda tjänsten eller beställa broschyren. Du behöver inte vara medlem i LRF.

I Miljöhusesyn kan du enkelt ta reda på vilka regler som gäller just ditt företag. Du anger var i landet din gård ligger, hur mycket jordbruksmark och hur många djur av olika slag du har. Sedan får du en checklista med alla regler som gäller för just ditt företag. Med hjälp av listan kan du själv gå igenom din gård och tänka efter om du redan uppfyller alla reglerna eller om det finns brister som du behöver åtgärda.

De flesta stöd berörs

Om du inte följer tvärvillkoren kan det bli avdrag på de här stöden:

- gårdsstödet
- miljöersättningar
- kompensationsbidraget
- handjursbidraget
- stödet för kvalitetscertifiering
- stödet till mervärden i jordbruket
- stödet för stärkelsepotatis

Näringslivsenheten

Om du har frågor kring kontroll av djurskydd samt primärproduktion av foder och livsmedel, ring vår djurskyddstelefon 090-10 82 70. Där svarar en djurskyddshandläggare vardagar mellan klockan 9 och 15. E-post: djurskydd.vasterbotten@lansstyrelsen.se

Vid frågor inom övriga områden, kontakta kundservice för jordbruksstöd 090-10 82 20.

Länsstyrelsen Västerbotten

Storgatan 71 B, 901 86 Umeå

www.lansstyrelsen.se/vasterbotten

vasterbotten@lansstyrelsen.se

tel. 090-10 70 00